

From: Duijn, dr. ir. L.P. van (Luuk)
Sent: dinsdag 19 januari 2016 19:08
To: 5.1.2.e WOO
Cc: 5.1.2.e WOO; Leeuw, ir. J.F. de (Johan); 5.1.2.e WOO
Subject: FW: inbreng Greenpeace aan Kamerleden tbv AO gwb
Attachments: brief_wetenschappers_aanEFSA_glyfosaat.pdf; Inbreng_Greenpeace-aan-Kamerleden.pdf
Importance: High

5.1.2.e WOO

Bijgaand de bullets over de “glyfosaat discussie”

-
- IARC heeft begin 2015 een monograph gepubliceerd over glyfosaat waarin gesteld wordt dat er mogelijk een dosis-effect relatie is tussen glyfosaat en het voorkomen van kanker
- Het rapport is gebaseerd op beperkte en deels verouderde gegevens
- Duitsland heeft glyfosaat beoordeeld op basis van het volledige en actuele dossier ten behoeve van EFSA
- EFSA heeft het rapport afgerond en, na consultatie bij alle lidstaten, naar de Europese Commissie gestuurd
- In de EFSA-conclusie wordt gesteld dat er geen aanwijzingen zijn dat de stof leidt tot carcinogene effecten bij mensen ('unlikely to be carcinogenic');
- 27 lidstaten (waaronder NL) kunnen zich vinden in de conclusies van EFSA; slechts één lidstaat was van mening dat de onderliggende data wél een aanwijzing zijn voor een mogelijk kankerrisico door blootstelling aan glyfosaat.
- In een reactie op de ontstane controverse heeft EFSA er op gewezen dat:
  - De rol van IARC niet meer is dan het uitvoeren van een eerste screening van stoffen
  - Voor het **vaststellen** van de risico's zijn andere organen aangewezen, zoals EFSA
  - Dat het vaker gebeurt dat er tussen eerste screening en finale beoordeling een verschil ontstaat in beoordeling, zo werkt het systeem
  - EFSA roept de betrokken wetenschappers op om over taken en rollen geenverwarring te zaaien omdat dit het nut van wetenschappelijk advies ondergraaft
-

Dr.ir. L.P. van Duijn
Secretaris/directeur Ctgb
College voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
Board for the authorisation of plant protection products and biocides

Bezoekadres / visiting address:
Bennekomseweg 41, NL6717 LL Ede
NB: type voor navigatie “Horapark” in.

Postadres / postal address:
Postbus / P.O. box 8030, NL6710 AA Ede, The Netherlands

Van: 5.1.2.e WOO

Verzonden: dinsdag 19 januari 2016 17:52

Aan: Duijn, dr. ir. L.P. van (Luuk)

Onderwerp: FW: inbreng Greenpeace aan Kamerleden tbv AO gwb

Urgentie: Hoog

Van: 5.1.2.e WOO

Verzonden: dinsdag 19 januari 2016 17:10

Aan: 5.1.2.e WOO

Onderwerp: FW: inbreng Greenpeace aan Kamerleden tbv AO gwb

Urgentie: Hoog

Hoi 5.1.2.e WOO

Hieronder de bolletjes:

Glyfosaat:

Gang van zaken mbt stofbeoordeling:

- De beoordeling van een stof is een Europees proces;
- 1 lidstaat stelt een eerste stofbeoordelingsrapport (*Draft Assessment Report*) op;
- vervolgens vindt een peer review proces plaats waarbij EFSA-wetenschappers en experts van alle lidstaten dit rapport becommentariëren;
- NL (Ctgb) levert een wetenschappelijke bijdrage aan de peer review;
- EFSA stelt zijn *Conclusion* op op basis van het DAR en het peer review rapport;
- de EU Commissie doet een voorstel voor al of niet goedkeuring van plaatsing van de stof op basis van het geupdate EFSA-rapport;
- daarna vindt stemming over (al of niet) plaatsing van de stof plaats in het Standing Committee (samenkomst van Commissie en lidstaten).

Gang van zaken mbt stofbeoordeling glyfosaat:

- IARC heeft begin 2015 een monograph gepubliceerd over glyfosaat waarin gesteld wordt dat er een dosis-effect relatie is tussen glyfosaat en het voorkomen van maligne tumoren bij proefdieren en van non-Hodgkin bij mensen
- Duitsland is RMS voor renewal glyfosaat en publiceerde in 2015 het Renewal Assessment report (RAR);
- hierop is een peer-review-proces van EFSA-wetenschappers en experts van alle lidstaten gestart;
- op basis van RAR en peer review heeft EFSA zijn conclusie opgesteld en in november 2015 gepubliceerd. In de EFSA-conclusie wordt gesteld dat er geen aanwijzingen zijn dat de stof leidt tot carcinogene effecten bij mensen ('unlikely to be carcinogenic');
- 27 lidstaten (waaronder NL) kunnen zich vinden in de conclusies van EFSA; slechts één lidstaat was van mening dat de onderliggende data wél een aanwijzing zijn voor een mogelijk kankerrisico door blootstelling aan glyfosaat.
- het humane kankerrisico (non-Hodgkin; epidemiologische studies) wordt door de IARC en EFSA op dezelfde data gebaseerd; echter EFSA is minder overtuigd dan IARC van de causale relatie tussen dosis en effect.
- de conclusie mbt tumoren bij proefdieren wordt door IARC gebaseerd op 2 oudere studies. EFSA gebruikte voor zijn conclusies daarnaast 3 nieuwe lange-termijn studies (chronische studies) die IARC niet meenam.

Greenpeace:

(3) Betere toetsing en monitoring van ecologische impact van bestrijdingsmiddelen

Om problemen zoals die nu optreden rondom neonicotinoïden in de toekomst te voorkomen zal tijdens de toelating en (her)beoordeling van bestrijdingsmiddelen strikter moeten worden gekeken naar mogelijke effecten op biodiversiteit. Door intensievere monitoring van relevante niet-doelwit organismen kan ook na de toelating beter de vinger aan de pols worden gehouden.

- op dit moment vindt er na toelating chemische monitoring plaats van het voorkomen van stoffen in opp water en grondwater;
- biologische monitoring vindt niet plaats en wel om de volgende beperkende factoren:
- het is onduidelijk wat de geschikte 'goede situatie' is, die als referentie voor het onderzoek zou kunnen dienen;
- daarnaast is de oorzaak van een trend vaak multifactorieel. Het causale verband met het gebruik van een bepaald bestrijdingsmiddel is praktisch niet vast te stellen.
- Mocht de stas willen dan zou hij kunnen aanbieden te verkennen in hoeverre meer biodiversiteit data wordt opgenomen in het dossier. Dit betekent een aanpassing van de Europese dataveren.
-

Kun je hier wat mee??

groet, 5.1.2.e WOO

Van: 5.1.2.e WOO

Verzonden: dinsdag 19 januari 2016 14:50

Aan: 5.1.2.e WOO

Onderwerp: FW: inbreng Greenpeace aan Kamerleden tbv AO gwb

Van: 5.1.2.e WOO

Verzonden: vrijdag 15 januari 2016 11:27

Aan: Duijn, dr. ir. L.P. van (Luuk); 5.1.2.e WOO

CC: 5.1.2.e WOO

Onderwerp: inbreng Greenpeace aan Kamerleden tbv AO gwb

Hallo Ctgb-collega's,

Gisterenavond kreeg ik via Greenpeace hun 'inbreng/lobbybrief' aan de partijen en leden van de Tweede Kamer, zie aangehecht.

Heb daarover ook al twee vragen aan jullie:

1. Onder meer hebben zij ook een brief meegestuurd van een groot aantal wetenschappers aan COM, EFSA etc,

5.2.1 WOO

Willen jullie de brief lezen en kort aangeven, wat jullie ervan vinden? Mag echt een korte reactie zijn, waarbij jullie bijv aangeven dat EFSA werkzame stof beoordeling doet en jullie rol dan in het proces oid. En bijv wat EFSA aangeeft tav IARC.

Zou dat op korte termijn kunnen in **niet meer dan enkele bolletjes**? Lukt dat?

2. In de 'inbreng' staan vier hoofdpunten. Voor punt 1 en 2 gebruiken we de recente Kamerbrieven uiteraard. **Maar voor punt 3 wil ik jullie hulp vragen. Kunnen jullie ook daarvoor een kort antoord in enkele bolletjes maken?** Voor punt 4 kijken we samen met IenM. IenM voert daarop het woord.

Lukt het om de bolletjes uiterlijk maandag vóór de middag aan te leveren? Als het eerder kan: uiteraard heel graag.

Groet, 5.1.2.e WOO

Dr. 5.1.2.e WOO
5.1.2.e Woo
Ministry of Economic Affairs
Directorate General Agriculture
Plant Health
P.O.Box 20401
NL 2500 EK The Hague
The Netherlands
tel **31 (0)70 5.1.2.e WOO or **31 5.1.2.e WOO
e-mail: 5.1.2.e WOO@minez.nl